

INFORMARE PRELUCRARE DATE PERSONALE - Dragi prieteni, Isis Edit Com s.r.l., societate care editează publicațiile sub marca "Formula AS" și mărcile conexe... Citește tot
OK

Nr. 1385 , 27.09.2019 - 03.10.2019

- [Numarul curent](#)
- [Arhiva](#)
- [Abonamente](#)
- [Publicitate](#)
- [Newsletter](#)
- [Contact](#)

[Asul de inima](#) [Lumea romaneasca](#) [Medicina naturii](#) [Spiritualitate](#) [Enigme](#) [Sanatate](#) [Medicina populara](#)

- [Formula AS](#)
- > [Arhiva](#)
- > [Anul 2005](#)
- > [Numarul 662](#)
- > [Lumea romaneasca](#)
- > [Irina Petrescu](#)

- [Lumea romaneasca](#)

Irina Petrescu

Regina inca incoronata a filmului romanesc

Are un nume atat de mare, incat orice adaugire e de prisos. Nimeni n-a stiut sa se distanteze ca ea, de comun si de vulgaritate, sa-si construiasca o identitate de stea.

"Eu absorb umorile bune. La otravuri ma inchid, ma usuc".

- Te-am revazut recent intr-un spectacol stralucitor, pus in scena de regizorul rus Iuri Kordonski: Unchiul Vanea de Cehov. Un regal artistic aplaudat furtunos de un public profund emotionat. Cum se explica faptul ca dupa atata amar de vreme, "corola de minuni" a Teatrului "Bulandra" din Bucuresti, "coroana" lui, a ramas nestirbita? Ce magie functioneaza la voi?

- Ai pronuntat inspirat cuvantul "coroana". Legatura se face direct: doamna Bulandra, Lucia Sturdza Bulandra, a fost o regina adevarata a regatului numit Teatru. Detest acel cliseu atat de raspandit in ultima vreme: "Doamna teatrului romanesc". Ma crispez cand aud aceasta sintagma! Ea se aplica, mai nou, cui vrei si cui nu vrei... Imi pare bine ca-mi dai prilejul sa alung din conversatia noastra aceasta urata vorba, ca sa ne putem indrepta spre ideea de "majestate". Pentru ca acolo, la Bulandra, Lucia Sturdza a fost nu "o doamna a teatrului romanesc", ci "regina teatrului romanesc".

- N-ai apucat-o, esti prea tanara ca sa fi putut avea aceasta bucurie. Si totusi...

- Am vazut-o in ultimele sale spectacole, Nebuna din Chaillot si Mamouret. Era geniala. A jucat pana la ultima suflare. Avea aproape 90 de ani. Era iarna, racise, si totusi a vrut sa joace. A murit, dorind sa joace. Din pacate, n-am cunoscut-o personal. A fost unica, absolut irepetabila! In ce priveste atmosfera creata de Lucia Sturdza la Teatrul "Bulandra", ea a persistat multa vreme, a devenit un spirit al teatrului. Eu sunt un burete bun. Absorb umorile bune. La otravuri ma inchid, ma usuc. In teatrul nostru exista un spirit de generozitate, de noblete, spiritul bucuriei de a face teatru. La noi se simte acea stare de "bine in profesie". Din clipa in care am intrat in teatru, am primit aceasta stare ca pe o atingere de noblete, o investitura aleasa. Si cred ca in Teatrul "Bulandra", aceasta stare a ramas neatinsa, netulburata, desi dintre "batrani", mai suntem doar foarte-foarte putini. Toti cei tineri care au venit, rand pe rand, in teatrul nostru, s-au contaminat de aceasta stare benefica. S-au lasat ocrotiti de aceasta subtila aura, cu care doamna Bulandra a innobilat cupola teatrului "ei". O aura pe care a preluat-o, cu magia baghetei sale, Liviu Ciulei. El a aurit aceasta cupola. Daca ma gandesc bine, s-ar putea spune ca Ciulei i-a conferit Teatrului "Bulandra" statutul de Dom.

Ochelarista de la "Hasdeu"

- L-ai pomenit pe Ciulei, marele regizor care ti-a deschis drumul spre cariera de actrita de cinema. Cum te-a descoperit? Cum de a avut indrazneala sa te distribuie pe tine - o adolescenta neprofesionista, de 17 ani (ce-i drept de o frumusetate "batatoare la ochi"), intr-un rol principal in filmul Valurile Dunarii?

- Ciulei a descoperit la Studioul Cinematografic Bucuresti (cum se chema atunci) niste probe foto pentru un film pe care urma sa-l inceapa Savel Stiopul. Savel este cel care m-a descoperit! Eram proaspat absolventa, eleva de liceu. Nu aveam de gand sa dau examen de admitere la Teatru. Ma pregateam pentru cu totul altceva. Voiam sa dau la Arhitectura. Aveam, de pe-atunci, o anume inclinatie spre arta plastica. Stiam sa desenez, imi placea. E-adevarat, mergeam foarte des la teatru si la cinema cu parintii mei. Dar o chemare propriu-zisa n-a existat. In ce priveste frumusetea mea "batatoare la ochi", ei bine, trebuie sa-ti marturisesc ca mama se plangea unei foarte bune prietene (care avea sa-mi povesteasca toate astea, abia dupa ce mama n-a mai fost): "Irina e desteapta, e cuminte, ii place sa citeasca, dar... ce pacat ca e asa de uratica! Poarta ochelari, are niste dinti pregnantii. A purtat aparat special, dar, uite, n-a avut prea mare efect. Zau, nu stiu, Doamne, cum o sa se marite fetita mea?". Vezi, cam asta este adevarul-adevarat despre ceea ce tu numesti "frumusetea mea batatoare la ochi". Incat nu eram deloc "frumoasa scolii"! Eram, mai degraba, "ochelarista scolii"! Nu inasa si... "tocilara".

- Si totusi, cum de a ajuns Savel Stiopul la "ochelarista" liceului "Iulia Hasdeu"?

- Pai... cazusem "proaspat" la examenul de admitere la Filologie. Da, filologie, si nu arhitectura, pentru ca in ultimul moment, parintii mei hotarasera sa renunt la visul meu. Eram slaba, mioapa, fragila, asa ca era mai bine la filologie-franceza. Stiam franceza inca de mica, de acasa, si totusi... am cazut. Parintii mei au fost convinsi ca eu facusem anume sa cad. Din ambitie! Numai ca explicatia era mult mai simpla: facusem o teza proasta! O retroversiune proasta. Ma rog. Si pentru ca m-au vazut tare nefericita, intr-o seara m-au scos in oras. Am mers sa mancam la "Continental", unde canta Ioana Radu, pe care parintii mei o iubeau foarte mult. Acolo, la restaurant, a trecut de cateva ori pe langa masa noastra un domn cu barba si ochelari care, la un moment dat, dupa al doilea, al treilea, al patrulea parcurs, s-a oprit in dreptul nostru si s-a adresat tatalui meu in soapta. Eu n-am priceput ce

vorbeau, dar la un moment dat, el s-a prezentat cu voce tare, iar tata ne-a spus ceva in genul: "Domnul regizor vrea sa-i faca o proba fotografica Irinei saptamana viitoare". Era Savel Stiopul care pregatea un film dupa Marin Preda, Pasiunile prietenilor mei, un film care, pana la urma, nu s-a mai facut. In filmul asta fusesera distribuiti Ioana Bulca si balerinul Gelu Barbu - unul dintre cei mai frumosi tineri din Bucuresti (la ora aceea!). Era in anul 1958... Proiectul a murit - dar fotografiile au ramas in arhiva.

- Irina, sa facem o paranteza ca sa vorbim putin si despre parintii tai. Mama ta era tot asa de frumoasa ca tine?

Frumoasa si mult regretata mama

- Nu stiu... Uite-o aici, in fotografia asta. Eu nu seman cu nici unul din parintii mei. Poate mai mult cu bunica din partea mamei. Femeile din familia mea au frumusetea obisnuita a doamnelor din Romania interbelica, dar si ceva in plus: o lumina. Lumina pe care o aduce traiul linistit, fara griji. Tata a fost ofiter, medic-ofiter. Si el avea o lumina pe chip in anii copilariei mele. Lumina aceea a lor s-a stins, din pacate, brusc, atunci cand au pierit intr-un oribil accident de masina. Revenind la intamplarea cu pozele mele, ele i-au fost aratate lui Ciulei, de catre asistentii din vremea aceea ai lui Savel Stiopul: Sicu Dimitrovici, Andi Ivancenco si Olga Zissu. Vazandu-le, Liviu a spus: "Chemati-o si pe fata asta la probe!". Cum aratam pe-atunci? Ca in viitorul film, ca in Valurile Dunarii. Ciulei nu a dorit sa schimbe ceva la chipul meu, a schimbat cate ceva doar la silueta. I se paruse ca sunt prea slaba. Aveam doar 17 ani! Majoratul, adica momentul in care am implinit 18 ani, l-am sarbatorit chiar pe Dunare, la filmare. Mai exact, dupa ziua de filmare, am fost trasi la mal de un remorcher. La intrarea in portul Galati s-au pornit explozii de artificii, explodau si mici bombite pe apa. Toate astea fiind puse la cale de artificierul nostru, domnul inginer Daraban, un om extraordinar! Odata ajunsi la mal, Francisc Munteanu a luat o sticla de sampanie, a deschis-o cu mare dichis si, dupa ce ne-a turnat in cupe improvizate, a ciocnit cu mine si mi-a urat: "La multi ani, Irina! Tu de astazi esti majora!".

Sub o stea norocoasa

- Sa spunem ca regretatul Francisc Munteanu era asistentul de regie al lui Ciulei. Si ca semnase scenariul filmului alaturi de regretatul Titus Munteanu. Cum a fost la premiera? Cum aratai pe scena?

- Premiera a fost la cinematograful "Patria". In anii 60, sa spunem pentru cine nu stie, hainutele noastre erau tare modeste, induiosator de modeste. Imi amintesc ca rochia mea "de premiera" avea un corsaj foarte strans pe talie, avea o fusta larga, larga, pe "jupon", cum se purta pe-atunci. Tii minte, nu-i asa? Toate fetele purtau jupoane, pentru ca fustele sa fie cat mai infoiate. Rochia mea era alba, era de nailon, bineinteles, ceea ce insemna un mare lux in anii aceia. Purtam niste sandale facute de comanda la cizmarul de lux al mamei mele, domnu Fracea de pe Calea Victoriei. Erau albastre, cu toc inalt. Si aveam un mantou de gala foarte larg. Valurile Dunarii s-au bucurat de mare succes si au deschis o lunga serie de filme in care am jucat: Nu vreau sa ma insor! - o comedie muzicala, Poveste sentimentala, Diminetile unui baiat cuminte, Duminica la ora sase, si multe altele. Aproape in fiecare an am facut cate un film. Intre timp, devenisem studenta la Teatru. Am fost incurajata si chiar pregatita de Savel

Stiopul, care tineea mortis: "Tu trebuie sa intri la Institut!". Pana la Duminica la ora 6 am facut filme in timp ce eram studenta, si asta pentru ca am "profitat" de ingaduinta, de bonomia, de paternalismul si duiosia profesorului meu, maestrul Ion Sahighian, legendarul "Sahu". Sahighian a fost unul dintre primii cineasti din Romania. Mi-a fost profesor de "Arta actorului" timp de patru ani! Un tip formidabil. In anul III, ca asistent al Sahului, l-am avut la clasa pe David Esrig! Alta mare sansa a mea! N-as vrea sa supar duhurile, dar uite, vreau sa recunosc si aici faptul ca am avut un noroc fabulos inca din tinerețe. Norocul de a intalni cea mai minunata selectie de gandire regizorala a timpului! Incepand cu "patriarhul", maestrul Sahighian, apoi cu David Esrig, Liviu Ciulei, Radu Penciulescu. Lui Penciulescu ii datorez debutul meu la Bulandra, in Noaptea e un sfetnic bun. Tot Penciulescu m-a angajat la Teatrul Mic, pentru o scurta perioada. Da, debutul meu a fost o experienta, o sansa extraordinara. Iti dai seama, jucam alaturi de niste actori imensi: Stefan Ciubotarasu, Octavian Cotescu, Willy Ronea, Victor Rebengiuc, Clody Berthola, Ileana Predescu, Gina Patrichi, Rodica Tapalaga, Ica Matache, Lucia Mara, Tamara Buciuceanu, Zoe Muscan... Doamne, ce vecinatati benefice, ce uriase actrite, care nici o clipa nu s-au uitat la mine cu ochi critic, reticent sau cu ingaduitoare circumspectie! Am jucat cu ele in multe spectacole, mai toate socotite antologice. Spectacole semnate de Ciulei, care au fost niste explozii de modernism, de energie novatoare in teatru. Noi acum il privim pe Ciulei ca pe clasicul nostru academic. Ei bine, nu, el a spart tipare, a spart mereu tipare! Incepand de la Cum va place, de la Opera de trei parale la Elisabeta ori Leonce si Lena, fiecare punere in scena semnata de Ciulei a insemnat un gest important in demersul teatral, o deschidere spre nou. Intr-un fel, chiar o "fronda" fata de spiritul inchistat. Atitudine pe care a si platit-o scump, dupa cum stim prea bine. Din fericire, am lucrat si cu mari regizori care au venit "in urma" lui Ciulei: Catalina Buzoianu, Valeriu Moisescu, Silviu Purcarete, Maniutiu, Ducu Darie...

Diminetile unui baiat cuminte

- Cum a fost intalnirea ta cu Lucian Pintilie? Ai facut cu el un film superb si foarte premiat: Duminica la ora sase...

- Intalnirea mea cu Pintilie s-a petrecut inca de la Valurile Dunarii. In filmul asta Pintilie chiar juca. Am fost "colegi", cum s-ar spune. El era ofiterul neamt care se sinucide. Am filmat cu el pe Dunare. Apoi a trecut ceva timp si Pintilie m-a chemat sa dau probe la filmul cu care el debuta. Nu probe filmate, ci probe de atitudine. Probe de "personaj". Revenind la extraordinarii parteneri pe care i-am avut, ei bine, aici l-am intalnit as putea spune pe partenerul ideal al vietii mele: Dan Nutu! Dupa parerea mea, el a fost James Dean-ul generatiei noastre. Un actor de o rara subtilitate, de o acuratete a daruirii, a simtirii, filtrate prin zeci de perdele de finete. Dan Nutu avea o condescendentă si o grija fata de partener, cum eu nu am mai intalnit! L-am revazut anul trecut, cand a venit in Romania, invitat la Festivalul de Film de la Cluj. L-am gasit neschimbat. Am refuzat - si nu-mi pare rau! - o invitatie din partea emisiunii "Surprize, surprize" - sa-l salut. Ma chemasera sa-i fac un fel de compendiu, din carul de reportaj, un fel de "Hello, Dan! Ce mai faci?". Nu se potrivea deloc cu natura intalnirii noastre miraculoase, o intalnire sufleteasca, o foarte speciala relatie profesionala! Nu am avut in Romania si nu avem - si nu stiu daca voi mai apuca sa vad - un artist de cinema de o asemenea "carura", de o asemenea inalta calitate artistica...

- Sa vorbim un pic de Lucian Pintilie - regizorul. Cum va "dirija" el?

- Cu biciul! Da, cu biciul! Ca regizor de film, Lucian Pintilie era foarte regizor de teatru, ceea ce mi se pare un lucru fundamental pozitiv. Si asta, pentru ca teatrul, demersul teatral, reprezinta ceva viu. Teatrul este chiar un animal viu! E un sconcs. Un animal paros, rau, care uneori pute. Si anume, atunci cand isi lasa urma ca sa insemneze ceva rau. Dar care e viu, care chitaie, care naste pui. Care se iubeste pe sine. Din pacate, filmul nu are asta. Pentru mine, filmul este o suita de imagini care se misca si care, desigur, dau uneori fiori, dau gustul plansului si gustul rasului, si gustul freamatului si al spaimii. Chiar al ororii! Dar bucuria pe care o ai jucand pe o scena nu poate fi comparata cu cea pe care o simti intr-o zi de filmare. Recunosc, eu sunt o fanatica a Teatrului,

desi iubesc si Filmul. M-am nascut datorita lui, ii datorez imens. Datorita filmului am intalnit oameni minunati, artisti adevarati si incomparabili. Am lucrat cu Manole Marcus, cu Iulian

Si azi ca si ieri: frumuseti fara varsta

Mihu, cu Vitanidis, cu Andrei Blaier, cu Dan Pita. Si, cum sa nu-l amintesc pe Mircea Veroiu? Am lucrat la doua filme cu el. M-a distribuit intr-un rol principal in filmul 7 zile si, dupa doar doi ani, in Dincolo de pod... A fost un om si un regizor foarte special. Un aristocrat. Nu a semanat cu nimeni. De altfel, in mai toate dictionarele si cartile de istorie a filmului romanesc - mai ales la capitolul "filme ale anilor 70" -, apare fotografia, declarata antologica, a maicii Egidia (rol jucat de mine) care, stand alaturi de Persida (interpretata de Maria Ploae), isi acopera imaginea din oglinda, vopsind-o cu var. Un gest cu valoare de simbol. De parca maica Egidia ar dori sa se desparta, cu incetul, de lumea reala.

- Cum e sa fii vedeta, Irina Petrescu? Cum e sa fii o adevarata stea a filmului si teatrului romanesc?

- Pe vremea mea, cuvantul vedeta nu era la moda. Cat despre notiune, ce sa mai vorbim! Azi - cuvantul se foloseste prea des. Si uneori in mod nepotrivit. Iar sensul lui s-a tocit in mod corespunzator. Asa ca prefer sa nu ti raspund la aceasta intrebare.

Fotografii din colectia actritei

- [Silvia Kerim](#)

Like Be the first of your friends to like this.

- [Vizualizari \(9.533\)](#)
- [Note \(2\)](#)
- [Comentarii \(1\)](#)

Alte articole din acest numar

